

Az eszmei javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégjog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ „IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI., PODMANICZKY UCCA 49. TELEFÓN: T. 264-03, 123-18

Szerkesztik: DR. BÁNYÁSZ JENŐ és DR. FAZEKAS OSZKÁR

Egy jó tanács

Az alkohol ártalmas az egészségre. A tejivást az ember hamar megunja, ezért főzzön inkább gyakrabban tejeskávét. A „Franck“-féle „Enrilo“ kávépótlót ajánlhatjuk legjobban, mert ezzel megtakarítja a drága babkávét. Az „Enrilo“ kiváló kávépótló; ha tejjel keverjük, erős, teljesen jó ízű és igen tápláló reggelit vagy kiadós ozsonnát ad.

Enrilo

a **Szent István**

Csokoládé

minősége vetekszik bármely
svájci csokoládé minőségével

Gyártja:

**Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek Rt.
Budapest-Kőbánya.**

Hunyadi János

természetes
keserűvíz
világhírű!

JANINA

ÉS

SENATOR

CIGARETTAPAPIROK ÉS
HÜVELYEK A LEGJOBB
MINŐSÉGŰEK!

KWIZDA-FÉLE FLUID

KIGYÓ VÉDJEGY

TURISTAFLUID

Rég bevált aromatikus
bedörzsölés köszvény, reuma,
ischias és zsabánál

Valódián kapható a gyógyszertárakban

Megjelenik minden hó 1-én,
mint a „MAGYAR GYÁRIPAR”
rendes melléklete

Jury

IPARJOGI SZEMLE

Jury

Az
„IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” tagjai
tagsági járulékul kapják

Az eszmei javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégjog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ „IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” KOZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 49. TELEFÓN: T. 264-03, 123-18

Szerkesztik: DR. BÁNYÁSZ JENŐ és DR. FAZEKAS OSZKÁR

Az eszmei javak fokozottabb védelme

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai Jury-k döntéseiből

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai Jury-k döntéseiből, e döntésekben kifejezésre jutó vezető gondolatokból megalkotjuk azokat az *irányelveket*, azokat a *reform eszméket*, amelyek a közgazdasági életben oly kiváló szerepet betöltő eszmei javak, *ipari jogvédelem fokozottabb* védelmét célozzák és amelyek valóban alkalmasak arra, hogy a *mai jog keretében is* egészséges megoldásokat adjanak.

Az alábbiakban rámutatunk azokra az *alappondatokra*, amelyekre a Jury-k erkölcsi ítéleteiknek megalkotásánál támaszkodnak és amelyek vörös fonálként húzódnak végig a Jury-k döntéseiben.

a) Az áru elnevezése, *védjegye*, amíg eljutott ahhoz a nagy, gyakran felbecsülhetetlen erejéhez, hogy védjegyjogi értelemben egy új árut teremtett, — egy a forgalomban általánosan keresett és használt készítményt *kiemelt az áruk tömegéből* és ezzel a vevők figyelmét az áru *ugyanazonos voltára felhívta*: tétemes áldozatot hozott és kétségkívül *szakszerű kereskedelmi tevékenységet fejtett ki*. Ennek az értékes tevékenységnek az eredményből pedig mások, a versenytársak — kizárólag az *üzleti tisztesség keretein belül* osztozhatnak, vagyis csak *abban a mértékben*, amely egy cikknek a bevezetéséből, vagy annak fokozott igénybevételére irányuló *propaganda-munkából* a köz javára előállhat.

b) A fogyasztás fokozására, bizonyos árunemek iránti érdeklődés felkeltésére irányuló törekvés úgy magában, mint kihatásaiban *gazdasági munka* és pedig értékes gazdasági munka, amely a jogos magánérdekeken túlmenően általában a *kereskedelem és ipar előhaladását célozza*, illetve azt kétségkívül jótékonyan befolyásolja. A védjegy törvény intenciója, hogy *ezt a gazdasági munkát jutalmazza*, megvédi azokat a javakat, amelyeket az illető egyén, termelő, iparos, avagy kereskedő *maga teremtett* és amelyek különben az ő munkája nélkül nem, avagy legalább úgy, amint léteznek, nem léteztek volna. Itt a gazdasági munkának, amely a közönség figyelmét egy bizonyos megnevezésre, ábrázolásra irányítja, amely a közönség bizalmát az áru ugyanazonosságával, ugyanazon anyagának, ugyanazon összeállítású recept útján való előállításával kívánja megnyerni és megtartani, *meg kell adnunk a lehetőség határain belül a legmesszebbmenő oltalmat, vagyis eladdig a határig, amíg monopóliumot nem élvez*, vagyis amíg mások számára magának az árunak, az anyagnak *helyes, alkalmas megjelölését lehetetlenné nem teszi*.

c) Az a körülmény, hogy az egyes áruk, készítmények egyéni elnevezése mind nagybobbmértvű elterjedtségnek örvend, mind kiterjedtebb lesz azok táborára, akik az elnevezés jogi természetét tekintetében tévedésben vannak, vagyis, *akik az elnevezést árnévként és nem védjegyet gyanánt használják*, a dolog természetében rejlik és így *e körülmény a védjegy erősségét, a védjegy kizárólagos használati jogát nem érinti*; *semminő irányban nem befolyásolhatja*, mert ellenkező esetben a védjegyes áru általános elterjedtsége folytán *valamennyi védjegy szabadjeggyé, árnévvé válna* és így a védjegy tulajdonosoknak óvakodniuk kellene attól, hogy védjegyeik széles körben ismeretessé váljanak. *Ki venne vajjon igénybe oly védjegyjogi oltalmat, amely attól az eszmeitől függ, hogy az elnevezést többen-kevesebben ismerik*.

d) Az ismert, keresett védjegy, az értékes gazdasági munka és propagandatevékenységnek az eredménye, gyümölcse, *kizárólag a védjegy tulajdonosát illeti*.

A versenytárs, a védjegy tulajdonos propagandatevékenysége bizonyos áruk iránt előállott kereslet folytán amúgy is becsületes haszonhoz jut, amely talán költségesebb védjegyes áru helyett hasonló, olcsóbb áru vásárlásában jut kifejezésre. Azonban — ennél messzebbmenő haszonra való törekvés — *a védjegyes árut kérő vevő megtévesztése* — az üzleti tisztességbe ütközik, — *erkölcstelen és a legszigorúbban büntetendő*.

Az a vevő, aki talán nem is ragaszkodik a védjegyes áruhoz, aki talán *tájékoztatásul* nevezte meg magát a védjegyet („Aspirin”, „Frank”, „Szt. István”, „Unicum” stb.) egy évtizedekre menő, fáradságot és anyagi áldozatot jelentő gazdasági munkának a gyümölcsét ejtette ki az ajkán, amely gyümölcsön a *védjegyes áruk propagandatevékenységéből* előálló általános előnyökben a versenytárs kizárólag az üzleti tisztesség, a jó erkölcsök szabta korlátokon belül osztozhat.

A vevőnek esetleg közömbös lehet, hogy neki a viszonteladó valóban a kért árut szolgáltatja-e ki, de nem közömbös annak a védjegy tulajdonosnak, aki azt a vevőt magának, *védjegyes árujának fogyasztására* nevelte, meghódította és nem lehet közömbös a becsületes munka megbecsülésének hitében élő és annak tudatában produktív munkát végző kereskedő és iparos világnak.

e) A bíróság főfeladata a vevőközönség és pedig a *különösebb figyelem reáfordítása* nélkül vásárló *közönség védelme*, nem pedig a közönségnek a gondosabb, körültekintőbb, figyelmesebb vásárlásra való nevelése.

f) A versenytörvény szelleme nem tűrheti, hogy egy formális jog lábbal tiporjon gazdasági érdekeket, hogy a korábbi bejelentő, kizárólag e tényével (a bejelentés tényével) *kisajátíthasson* a maga javára oly értékes védjegyeket, neveket, tehát gazdasági értékeket, amelyek közismertté tételében semmi része nem volt. A Jury-k döntései természetesen kizárólag konkrét peres ügyekre vonatkoznak és így azokból nem vonhatunk le általános irányú következtetéseket, illetve nem hivatkozhatunk azokra, mint „elvi jelentőségű” döntésekre.

E döntések, szakvélemények csak általános irányítást, vezető gondolatokat adnak, amelyek keretében az egyes konkrét ügyek külön-külön gondos mérlegelést, elbírálást igényelnek.

Az egyes konkrét esetek elbírálásánál ugyanis a Jury-k és Választott Bíróságoknak ítéleteik, illetve döntéseik helyes megalkotásánál mindenkor az egészséges forgalmi élet fokozatos fejlődésének követelményeit kell figyelniök: a gyakorlati ember, az üzleti tisztesség alapján álló üzletember hivatását kell ideálisan, a köz érdekének megfelelően betölteniök.

Az üzleti erkölcs, a tisztultabb erkölcsi felfogás lesz az az út, amelyen elindulva, eljutunk az üzleti tisztesség alapján álló kereskedő és iparos típusához, aki üzleti ténykedésében nem csupán a maga anyagi hasznát nézi, hanem annak az életpályának a becsületét, jó erkölcsét is, amelynek szolgáltatásban áll, s amelynek erkölcsi szintjében egyszersmind megtalálja a maga jövőjének boldogulását és megerősödését.

g) A személyiségi jogok az üzleti erkölcsök alapján állanak. Erejük, hatásos oltalmuk tehát az egészséges kereskedelmi és ipari közfelfogásban és e közfelfogást helyesen felismerő és alkalmazó joggyakorlatban él. Az alakiságok az árujegynek az illetékes hatóságnál történő bejelentés (lajstromozás) inkább a védjegy tulajdonos kitérő (vállalatának természetéről) és a bejelentés időpontjáról nyújtanak felvilágosítást.

Ily értelemben vizsgálandók a védjegyhatóságok által kiállított bizonylatok és ép ezen oknál fogva a jövőben a lajstromozó hatóságok szerepe, illetve hatásköre, kizárólag

1939
FOLCS
OSZK
Egyesületi Könyvtár

ezen határok közé szorítandó. Az úgynevezett „elővizsgálat“, az „oltalomképesség“ vizsgálata amúgyis jelentőségét veszti egyfelől az előző használat, az árujegy használat időtartama folytán előálló védjegyjogok elismerése, másfelől pedig a versenytörvény rendelkezései folytán, amelyek szerint a védjegy törvény tiltó szakaszai alapján az oltalomból — „oltalomképesség“ (risztinkív erő) híján kizárt védjegyek törvényes védelmet nyújt, illetve a formai védelmet élvező védjegytől a törvényes oltalmat megtagadja.

Beleszól a versenytörvény az árucsoportokra felépített lajstromozási rendszerébe is és a törvény egész szelleme a kereskedelemnek és iparnak az úgynevezett tartalék és defenzív védjegyeknél erőteljesebb, hathatósabb oltalmat kíván nyújtani. A versenytörvény a maga erősségében domborítja ki az árujegy, a védjegy származási jegy jellegét és módot nyújt arra, hogy a kereskedői érzékkel bíró, a Jury intézmény útján az üzleti étellel egybeforró bíróság felülemelkedve a merev formákon, a helyes kereskedelmi és ipari közfelgozást kutassa, azt felismerje és megfelelően alkalmazza.

A Jury-k és Választott Bíróságok döntéseiben és erkölcsi megítéléseiben megnyilatkozott becsületes és tisztességes magyar üzleti felfogást büszkeséggel mutatjuk be, bátran helyezkedhetünk arra az álláspontra, hogy a nemzetközi Uniók ama törekvése, hogy a védjegyoltalom és a versenytörvény országhatárokat áttörve, az egész világon egységesen szabályoztassék — mielőbb a megvalósulás felé haladjon.

— sz.

Kamarai Választott Bíróságot kér az osztrák és cseh közgazdasági érdekelttség. A védjegyekkel, illetve a védjegyes (árujeggel ellátott) árukkal üzött visszaélésekkel, vagyis számos, a védjegyjoggal kapcsolatos erkölcsstelen üzleti cselekménnyel szemben bírói gyakorlatunk nem nyújtott hatályos magánjogi oltalmat.

A főkot a kifejezett rendelkezés hiányában kell keresnünk. A közvetlenül, illetve közvetve védelmet nyújtó speciális jogszabályaink távolról sem nyújtottak kielégítő védelmet és így egyedül a törvényhozástól, vagyis a külön versenytörvényről kellett várunk a hathatós oltalmat.

Az eszmei javak oltalmát tárgyazó kodifikatórius jellegű két legutóbbi törvényalkotás: a szerzői jogról szóló 1921. évi LIV. tc. és a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi V. tc. az elmélet és gyakorlat magas színvonalán álló törvénytűvek, amelyek a modern jogfejlődés útmutatásait általában valóra váltják és az érintett tárgykörbe vágó kulturális és gazdasági érdekeket hatékonyan oltalomban részesítik.

Az egyes konkrét esetek elbírálásánál ítéleteink, illetve döntéseink helyes megalkotásánál mindenkor az egészséges forgalmi élet fokozatos fejlődésének követelményeit kell figyelnünk: a gyakorlati ember, az üzleti tisztesség alapján álló üzletember hivatását kell ideálisan, a köz érdekének megfelelően betöltenünk.

Az üzleti erkölcs, a tisztultabb erkölcsi felfogás lesz az az út, amelyen elindulva, eljutunk az üzleti tisztesség alapján álló kereskedő és iparos típusához, aki üzleti ténykedésében nem csupán a maga anyagi hasznát nézi, hanem annak az életpályának a becsületét, jó erkölcsét is, amelynek szolgálatában áll s amelynek erkölcsi nívójában egyszersmind megtalálja a maga jövőző boldogulását és megerősödését.

Az üzleti tisztesség alapján álló kereskedő és iparos típusát megtaláljuk a kamarai Jury-kben és a magyar társadalom erkölcsi felfogásának hű kifejezőjét a jury-tagokból és a hivatásos bíróból álló *Kamarai Választott Bíróságokban*.

A törvénybe iktatott tételek holt betűk maradnak, ha a bíróságnak jogi és társadalmi felfogása, bírászkodási szelleme, a polgárságnak erkölcsi és társadalmi felfogása a jogügyek alapjául szolgáló célzatban és ténykedésben nem jut érvényre.

Magánjogunk alig vetette le a rideg anyagiasság jellegét, amely a javaknak inkább pénzben kifejezhető forgalmi értékének alap gondolatán épült fel s a személyiség jogát, amely a legszegényebb és leggazdagabb embernek egyaránt a legbecesebb, a kívánt jogi oltalomban csak részben részesítette. Kétségtelen, hogy a jogrend oltalmát a társadalomnak szellemi és erkölcsi javai épügy igénylik, mint a vagyoni javak. Az összesség érdekeit szolgálják s így még magasabbrendű és univerzálisabb nemzetgazdasági és kulturális tényezők az anyagiaknál.

A bírászkodás szelleme azonban eleddig nem nyújtotta az ország gazdasági és társadalmi produktív erőinek azt az erőt, amely gazdasági és kulturális haladásunkat a kívánt mértékben szolgálja. Nem eredményezte azt a hatást, amit a régi kultúrájú államoknál, mint Franciaország és Anglia, az évszázados bírói gyakorlat teljes biztonsággal az iratlan élő joggal nyújtott.

Amit anyagiakban produkálunk, az a jogrend sokoldalú

védelmére számíthat. Nem így azonban a szellem termékei. A tanulmányozás, a kísérletezés stádiumában levő találmányhoz fűződő érdekek, a gazdasági tevékenységet szimbolizáló védjeggel és céggel fűződő más természetű sérelmek, az üzleti érdekeket sértő cselekedetek, az iparjogvédelmi törvények (találmány, ipari minta, védjegy, szerzői jog) tárgyi körén kívül esnek és így kétségtelenül az általános magánjog szabályainak szemérméke alá tartoznak.

Az ember szellemi és erkölcsi világának a joghoz való viszonya tekintetében népünk felületesebb felfogást tanúsít a mások szellemi és erkölcsi javainak megbecsülésében, másfelől a jogszolgáltatás, a nagyterjedelmű diszkrécionális hatalom dacára, amelyet jogrendszerünk a bíró számára biztosít, a pusztá anyagiasság alól, hogy úgy mondjuk, csak lépésről-lépésre képes magát emancipálni.

Jelentékeny átalakulást hozott a versenytörvény főleg a *Kamarai Választott Bíróságok* intézményében.

Hogy ez valóban így van, mi sem bizonyítja jobban, mint a *külföldi gazdasági és jogászöröknek* fokozottabb érdeklődése, amellyel az intézmény iránt viseltetnek, továbbá az a mozgalom, amely *Ausztriában* és *Csehszlovákiában* is ez intézmény felállítását sürgeti.

A kereskedő- és iparosvilág maga akar rendet teremteni, a maga erejéből, a maga erkölcsi bíróságával, amely mindenkor megtalálja a helyes eszközöket: nevel, de ha kell, szigorúan büntet.

Az Iparjogvédelmi Egyesület előadásai. Az Iparjogvédelmi Egyesület előadássorozatát május havában tartja meg és pedig egy-egy előadással az iparjogvédelem mindmennyi ágából, hogy az érdeklődőket az újabb joggyakorlat felől, nemkülönben a reformtörekvésekről tájékoztassa. Első előadásunkat *május hó 3-án* tartjuk, amelynek tárgya: *„Trianon és Tokaj.”* (Tisztességtelen verseny.) *Előadó: Dr. Balás P. Elemér* igazságügyminiszteri osztálytanácsos. Úgy ez előadásról, mint a következőkről a tagokat és érdeklődőket a hírlapok és külön meghívók útján is értesítjük.

„L. B. O.” ca „L. B. A.” A kamarai választott bírósági eljárás során megállapítást nyert, hogy az „L. B. O.” jelzésű harisnyák kiváló minőségük folytán úgy a világpiacon, mint a magyar kereskedelmi forgalomban is, mint egy *meghatározott* vállalatból kikerülő harisnyaárunk árnyelzése vált általánosan ismertté. Az általános ismertség szűli azután, sajátos, mintegy természetzerűleg az utánzóknak hatalmas táborát, akik az eredeti védjegytulajdonos közönyét felhasználva, napról-napra csak megnövekszenek. A választott bírói eljárás során az utánzók részéről egy igen különös felfogással találkozunk, amely szerint a viszonteladónak jogában áll a néki a gyárosok részéről felajánlott árut felelősség nélkül forgalomba hozni, vagyis az utánzatok *forgalombahozataláért* is a gyárosok és pedig kizárólag a gyárosok vonandók felelősségre. E felfogás természetesen ellenkezik a versenytörvény egész szellemével, különösen annak 9. §-ával, amely szerint az *árut nem szabad olyan jellegzetes külsőben, vagy olyan elnevezéssel forgalomba hozni*, amelyről a forgalomban egy másik versenyvállalatot szoktak felismerni. A választott bírósági eljárás a konkrét esetben nem is nyert befejezést, mivel alperes belátta álláspontjának *tarthatatlan és erkölcsstelen* voltát és ennek megfelelően kötelezte magát arra, hogy az „L. B. A.” jelzésű forgalomba hozatait esetenként kiszabható 50—50 pengő pénzbírság terhe alatt azonnal abbahagyja és felhatalmazza felperest arra, hogy a választott bírósági eljárás eredményét a napilapokban megfelelően közöltehesse. — A versenyjog szelleméből következik, hogy a védjegyes áruk a forgalomban valóban *konkurens* árukként jelentkezzenek, vagyis egymástól élesen megkülönböztethetők legyenek. Beá kell nevelnünk a gazdasági piacon megjelenő versenyvállalatokat, hogy *eredeti alkotásokkal*, *színhatásokkal*, *formákkal* stb., stb. irányítsák áruikra a fogyasztóközönség figyelmét és ne törekedjenek *hamis látszattal* vállalatukat, illetve áruikat más vállalat áruiként feltüntetni és ezzel a védjegytulajdonosoknak vevőkörét elvonni, más vállalatnak jó hírnevét és védjegyes áruit tekintélyét, a fogyasztóközönség részéről élvezett bizalmát aláásni. (VB. 6693—1928.)

Joggyakorlat

64. A védjegyes áruk védelme a versenytörvény keretében. A versenytörvény kiegészíti, tökéletessé teszi azt az oltalmat, amelyet a védjegy törvény a formalizmus korlátai közé szorított. A védjegytulajdonos nem köteles túrni márkájának elorozását, mert a versenytörvény kitölti azokat a veszedelmes réseket, amelyek már sok-sok értékes védjegyet ástak alá és dobtak közprédára.

A törvény a bíró kezébe adja az üzleti erkölcs védelmét és az üzleti tisztesség alapján álló kereskedő- és iparosvilág a törvény szigorú alkalmazásától várja, hogy az a tenger

improduktív munka és költség, amelyet a pereskedések zúdítanak a védjegytulajdonosokra, a védjegyes áruk tekintélyének emelésére és a védjegyes áruk jó minőségének fokozásában fognak produktív értékelésre találni.

A védjegyek fokozottabb védelmét szolgálja a Bpesti Kereskedelmi és Iparkamara Jury-ének 1/1928. számú döntése, amely megállapítja, hogy a versenytárs, sőt a saját tovább-elárúsítók is, önként vállalt kötelezettségeiknek megfelelően tartoznak a gyáros által előírt árakat szigorúan betartani.

Itt is azonban természetesen érvényesülnek a jó erkölcs szabta korlátok, amelyek főleg a közönség jogos érdekeinek, a nélkülözhetetlen, monopolisztikus cikkek szabad áralakulását befolyásoló kikötésekkel szemben való védelmet célozzák.

A tisztességtelen verseny kritériumát adja az a ténykörülmeny, hogy a márkacikk olcsóbb eladásával, de ezzel szemben más áruk fokozottabb forgalmával versenytársaival szemben előnyöket szerezzen. Ez az előny alapja pedig a vevőközönség ama hiedelme, hogy a márkacikket olcsóbban adó versenytárs üzletében általában olcsóbban lehet vásárolni.

A vezető gondolat e kérdés elbírálásánál, hogy magas szociális szempontoktól eltekintve, az árú gyártójának jogában állhat a saját áru árának megállapítása, a vállalt kötelezettséggel szemben pedig az árak be nem tartása a márkacikk értékének rovására vezethet és megrendítheti a vásárlóknak a márkacikkkel szemben tanúsított fokozottabb bizalmát.

A wien-i Handelsgericht Cg. XV. 326—1927. (bővebben ismerteti: dr. Sente Lajos: „A tisztességtelen versenyről szóló törvény a gyakorlatban” cikkében. Kereskedelmi jog. 1928. 3. sz.) ama felfogásának ad kifejezést, hogy a gyáros jogosan követi azt az elvet, hogy lehetőleg sok üzlet tartsa az ő árúját és hogy ne hanyagolják el a kereskedők az árú azert, mert igen keveset keresnek azon. Ez az üzleti politika persze a fogyasztóközönség kizsákmányolására vezethet; de a bíróság nem mehetett bele ennek az elbírálásába alperes eljárásának megítélésénél még akkor sem, ha ez kétségtelenül fenforog. Mert még ha az árak túl magasak volnának is, a szükséges reakció úgy sem maradna el és mivel a védjegyes áru nem az egyedüli és nélkülözhetetlen monopólium cikk, ezt nyugodtan be lehet várni.

Hogy a gyárnak bizonyos kontroll szempontjából a kontrolljelekre szüksége van, hogy ha célját: az egységes árakat el akarja érni, alig lehet vitatni. Ez ellen tehát kifogást emelni nem lehet, ha csak ezáltal a kereskedők gazdasági existenciája nem veszélyeztetné, amit azonban a konkrét esetben a bíróság nem állapított meg, mivel a kereskedőnek módjában áll a védjegyes árunak a tartásától eltekinteni és figyelmét más árra fordítani.

A német bíróságok hasonló esetekben ugyanígy döntöttek. (A. Rosenthal. Kommentar 5. Aufl. S. 144. Note 92.)

Az Österreichischer Verband der Markenartikel-Industrie az „Elida” cég márkájának védelmébe egy lépéssel tovább ment és perrel támadott meg egy nagykereskedőt, aki az „Elida” csomag egy ellenőrzőjelét (Kontrollzeichen) eltávolította.

1. A bíróság (a wien-i Handelsgericht jogerős ítélete) nem ismeri ugyan el, hogy a kereskedőnek, aki az általa vásárolt árú továbbítja, az általa adott reverzális alapján jogában volna harmadik személyek ellen fellépni, — a konkrét esetben azonban alperes magatartását az jellemzi, hogy ő egy márkacikket megsértett csomagolásban — még pedig akár maga, akár más által eszközöltetett ez — azzal a szándékkal, hogy ezáltal az árak betartásának ellenőrzését megghiúsítsa, tehát az ő eladójának aggályos ténykedését ily áru vásárlása által támogatja és pedig azon éppen nem méltánylandó indokból, hogy ebből tőkét kovásoljon, vagyis hogy a versenytársnál olcsóbban adott márkacikk vevőiben azt a hiedelmet keltse, hogy az ő üzletében egyáltalán olcsóbban lehet vásárolni. Ez pedig a Tvt. 1. §-ába ütközik.

2. A bíróság figyelembe vette alperesnek ellenérveit is, amelyek a) az ily ármegállapítás jogosságára vonatkoznak; és úgy találta, hogy az áru előállítójának, kivéve magasabb szociális szempontokat, szabadságában áll az árak megállapítani. Nem lehet beszélni az áru rákényszerítéséről, mert a kereskedőnek érdekében áll ugyan, de nem forog fenn szüksége, hogy az árú tartsa. Hogy pedig az ily ármegállapítás nagyobb nyereség elérése céloztatik, az a dolog természetében fekszik.

Az egész világon észlelhető jelenség, hogy a védjegyjogoknak többé-kevésbé formalisztikus rendszerét versenyjognak a materiális igazságot szem előtt tartó szelleme egészíti ki, sőt a védjegyjog tételeit átformálja, az anyagi igazság érvényesülésére alkalmas tételekkel bővíti ki. A versenyjognak ez a világszerte érvényesülő tendenciája a magyar jogban is diadalra jutott.

65. „Odol” szájvíz — „Podol” lábkenőcs. A betűk hasonló

grafikai megjelenése. Felperes az árunemek, továbbá a szembenálló védjegyes áruk neveinek („Odol”, „Podol”) fonetikai hasonlósága alapján kéri az alperes által „Podol” név alatt forgalomba hozott bőrpoló szer további terjesztésének abban hagytását. Előadja továbbá, hogy a felperes által „Odol” név alatt forgalomba hozott szájvíznek, mint a finomabb kozmetikai cikkekhez tartozó áruknak kelendőségét az alperes által megtévesztő módon hasonló név („Podol”) alatt bőrpoló (izzadás elleni) készítményeken forgalomba hozott áruk, hátrányosan befolyásolják. Alperes tagadja a szembenálló védjegyes árunemek és elnevezések hasonlóságát. Szerinte (alperes szerint) a „Podol” szónak lábapolásra utaló közismert jelentésménye egyfelől kizárja a szembenálló védjegyes áruk megtévesztésének a lehetőségét, másfelől megállapítja a szembenálló védjegyes áruk eltérő voltát. A Választott Bíróság a felperesi és alperesi védjegyes áruk hasonlóságát vizsgálva, úgy találja, hogy azok a kozmetikai árucsoportba tartoznak és ugyanazon vállalatok keretében kerülnek a forgalmi piacra. E ténykörülmenyéből pedig az alperesi és felperesi védjegyes árunemek hasonlósága kétségkívül megállapítható. Bár a szembenálló szavak fonetikai hatásának hasonlósága a Választott Bíróság nézete szerint fenforog, a bíróság mindazonáltal úgy találja, hogy a fonetikai hatás hasonlósága egymagában véve, a jelen konkrét esetben még nem elegendő a szembenálló szavak („Odol” — „Podol”) megtévesztő hasonlóságának megállapításához. Ha a Választott Bíróság mindezek dacára alperest az általa „Podol” név alatt forgalomba hozott bőrpoló (izzadás elleni) szernek jelen betűtípussal való további terjesztésétől eltiltja, teszi ezt abból a megfontolásból, hogy a konkrét esetben a fonetikai hasonlóság mellett, a vevőközönség emlékezetében élő elmosódott képet véve figyelembe, a szavak grafikai megjelenésének a hasonlósága megállapítható. A felperesi áru (szájvízen) alkalmazott „Odol” szó három betűje az O D és O oly jellegzetes három zéróra emlékeztető betűtípus, amely ebben a jellegzetes alakjában él a vevőközönség emlékezetében és így az alperesi áru alkalmazott névnek („Podol”) középső három betűtípusa révén alkalmas lehet arra, hogy a futólágosan szemlélő vevőben a felperesi vállalatra emlékeztető benyomást gyakoroljon. A Választott Bíróság e megállapításánál figyelembe vette ama körülményt, hogy szemben a felperesi szájvízárúval, az alperesi árut vásárló közönség a legalsó társadalmi rétegek közé is tartozik és így feltehető, hogy az általánosan ismert és propagált „Odol” szavéjegynek reklámtársa alatt áll, vagyis a felperes által kifejtett reklámtevékenység benne az alperesi áru iránt kedvezőbb és vásárlásra ingerlőbb hatást gyakorol. (Vb. 3590—1928.)

Bizonyára akadnak egyesek, akik e jogesetnél a szavak grafikai hasonlóságát vitatják. Mint érdekes megfigyelésre, utalunk azonban arra, hogy a konkrét peres ügyben eljáró választott bírók is, akik közül az egyik, mint egy előkelő drogériának a főnöke, akinek tehát unos-untalan alkalma van az Odol cikket maga előtt látni és aki a szembenálló szavak betűtípusait lényegesen eltérőnek találta, négyszögletű (Odol) és gömbölyű (Podol) betűk az Odol szónak emlékeztető után való lerajzolásával kifejezetten kövér, kerek betűkkel rajzolta meg az Odol szót. Ime a valóság és az emlékezetben élő kép!

68. Utánzás. (Apróbb eltérések, különbségek. A csomagoló-papír színe.) A Választott Bíróság alperest kötelezi arra, hogy sósorszesz gyártmányainak a felperes vállalatára utaló csomagolásban, illetve külső megjelenési alakjában való forgalombahozatalát esetenként 500 pengő pénzbírság terhe alatt azonnal hagyja abba. Indokok: Felperes már hosszú évek óta tartja forgalomban sósorszesz gyártmányait, amelyeknek jellegzetes külső kiállítása és csomagolása a közönség körében közismert. E gyártmányok védjegyét felperes a tárgyaláson felmutatott védjegyrajstrom-kivonatok tanúsága szerint már az 1910. évben bejegyeztette, s a csomagolás formájának kizárólagosságát is biztosította. A kereseti előadás szerint alperes a felperes gyártmányainak jellegzetes kiállításához és csomagolásához megtévesztően hasonló alakban hozza sósorszesz gyártmányát forgalomba, s felperes ennek abban hagytására kérte alperest kötelezni. A felperes sósorszesz gyártmányai védjegyének összehasonlítását a sajátosságának alakított pajzsformájú címkén vörös mezőben fehér nyomással kiemelkedő felirat dominálja, a Diana palack külső csomagolását pedig a sarga burkolópapiros jellemzi. A Választott Bíróság a két fél gyártmányainak megsejtelése és összehasonlítása után a következőket állapította meg: A két gyártmány palackjának alakja és nagysága azonos. Az alperesi palackon levő címke a felpereséhez hasonlóan pajzsformájú, rajta vörös mezőben fehérnyomású betűk fekete vonalakkal világosabb kerettel. Azonos a címkén levő szövegrészek elhelyezése, a betűk alakja és nagysága. Mindkettőn előfordul a vörös mező közepén stílizált fekete sujtásokra helyezett fehérszínű négyszögletes táblácska. Igaz, hogy a két palackon a felirat szavai nem azono-

sak és a pajzsforma címke széle az alperesi palackon fehér, azonban ezek lényegtelenek, mert a két áru külső alakja annyira hasonló, hogy a felperes gyártmányának jellegzetes külsejét már jól ismerő közönség az alperes gyártmányát egyszerű megtekintésre, a felirat elolvasása nélkül, kétségtelenül könnyen a felperes gyártmányának tarthatja. Annak megállapításánál ugyanis, hogy utánzásról van-e szó, nem az az irányadó, hogy a két gyártmány külsején fedezhetők-e fel apróbb eltérések, különbségek, mert hiszen az utanzó rendszerint arra törekszik, hogy az utánzást bármily csekély változtatása révén is, igazolhatóvá tegye, de emellett egyéb motívumok pontos lemásolása által a megtévesztés eredményét biztosítja, — hanem az a lényeges, hogy a két gyártmány a szemlélőben ugyanazt az összbonyomást keltsse és figyelembe veendő az is, hogy a mellékes részletek különbözőségét a közönség már csak azért sem konstatahatja és ellenőrizheti, mert az eredetieként előbe tett utánzat mellett, rendszerint nincs előtte az eredeti is, ha tehát az utánzat az eredetinek összbonyomását kelti fel, a közönség nyugodtan elfogadhatja azt az eredeti helyett, miáltal az utánzás célja: a közönség megtévesztése, illetve a megtévesztés lehetővé tétele már elért. A megtévesztés lehetőségét elősegíti alperes sósborszesz gyártmányánál az is, hogy a palack — éppen mint a felperes közismert palackjai — a gyógyszeres üvegekre jellemző módon van lekötve és ugyanolyan sárgaszínű papírba van csomagolva s a palack éppen ebben a felperes gyártmányainak jellegzetes, közismert és védjegyeitől alatt is álló csomagolásával azonos külsejében kerül forgalomba. Minthogy e szerint a két gyártmány, a palack alakja, ennek méretei, a rajta levő címke sajátlagos pajzsalakja, mérete, színösszetétele, a szövegrészek elhelyezése, a betűk színe, nagysága, a palack lekötési módja és a csomagolópapír színe által keltett összbonyomás szerint megtévesztő módon hasonló, a Választott Bíróság megállapította az, hogy a B) alatti mintájú alperesi palack kiállítása a felperesének szolgai utánzata.

Ez eljárás és az a mód, ahogyan alperes a felperesi védjegyes áruval való megtévesztésre törekszik, ahogyan az eredeti védjegyes áruhoz „igazodik”, kétségtelenné teszi, hogy alperes a futólagos figyelemmel vásárló közönségre, tehát a megtévesztésnek lehetőségét alapítja üzleti vállalkozását. A Választott Bíróság úgy találja, hogy főfeladata a vevőközönség és pedig a különösebb figyelem reafordítása nélkül vásárló közönség védelme, nem pedig a közönségnek a gondosabb, körültekintőbb, figyelmesebb vásárlásra való nevelése. Alperes tehát, amidőn sósborszesz gyártmányait a ./. alatt szerinti csomagolásban, illetve külső megjelenési alakban hozza forgalomba, ezáltal az 1923. évi V. tc. 9. §-ban meghatározott és tiltott versenyt folytatja, amitől őt felperes kérelmére el kellett tiltani. Nem szolgálhat alperes mentességére az a körülmény, hogy nemcsak ő, hanem mások is hoznak hasonló kiállításban sósborszesz forgalomba és hogy alperes már 20 év óta foglalkozik sósborszesz gyártásával és forgalombahozatalával, mert felperes sósborszeszgyártmányai jellegzetes külső kiállításukról és csomagolásukról közismertek és a felperesi vállalatra utalnak. (Vb. 6433—1928.)

69. „Ébredő” hitelrontás lehet. Felperes „ébredő” minőségére vonatkozó nyilatkozat valósága esetében is hírnévrontó jelleggel bír. A megkívánható alanyi és tárgyi tényálladék már fenforog, mielőtt az ily tartalmú híresztelés, ha nem is abszolúte, de relative ártalmas, kártokozó lehet. (Olyan helyen tette az ily értelmű híresztelést, ahol az ébredői minőség nyilvánvalóan ellenszenvet váltott ki. (Bp. kir. Itélőtábla P. VI. 9885—1927.)

70. A munkaadó felelőssége. Egy konkrét peres ügyből kifolyólag a bp. kir. Itélőtábla megállapítja, hogy egy lapkiadó vállalatnál — mint amilyen I. r. alperes — a levélpapirosok és borítékok könnyen hozzáférhető helyen vannak, magában véve nem oly gondatlan magatartás, amely okozati összefüggésbe volna hozható az adott esetben a levél megírásával és elküldésével s így nincs alap arra nézve, hogy a II. r. alperes által megírt magánlevélről a munkaadó I. és III. r. alperes abbanhagyására kötelezettség és kártérítésben marasztaltassék. (Bp. kir. Itélőtábla P. VI. 8204—1927.)

71. Ideiglenes intézkedés elrendelése a Választott Bíróság tanácsának hatáskörébe tartozik. A 23.800—1924. J. M. sz. rendelet 3. § 2. bekezdése szerint az ideiglenes intézkedés az adott esetben a Tvt. 44. §-án alapuló Választott Bíróság elé tartozik. Ez a bíróság a 23.900—924. K. M. és I. M. sz. rendelet 3. §-a szerint elnökből és két választott bíróból alakul. Utóbbi rendelet 7. §-a szerint általános szabály, hogy a Választott Bíróság határozatait tanácsban hozza, ami alól kivételt e § 2. és 3. bekezdése állapítja meg, amidőn a tanács elnöke, mint egyes bíró eljárhat. E kivételés rendelkezések természetesen szorosan értelmezendők és minthogy ezek kifejezetten nem mondják ki azt, hogy a Választott Bíróság által hozott ítélet alapján a zárlat elrendelése a tanács elnökének, mint egyes bírónak hatáskörébe tartozik: az általános szá-

bály alkalmazandó, amely szerint a Választott Bíróság tanácsa kell, hogy döntsön a zárlat elrendelésének a kérdésében. A 7. §-ban jelzett kénszereszközök elrendelésének a fogalma alá nem vonható a zárlat elrendelése, mert a rendelet erre vonatkozó része nyilván a peres eljárás vezetésére vonatkozik, amit a pénzbírságot tárgyzó rendelkezés is igazol. Az ugyanott jelzett „Ideiglenes intézkedést” pedig kifejezetten peren kívül álló személyekkel szemben utalja a rendelet az elnök, mint egyes bíró hatáskörében, az adott esetben azonban perben álló féllel szemben kell az ideiglenes intézkedés kérdésében határozni. Mindezeknél fogva a felfolyamodás e részben alapos. Az I. bíróság döntésénél nem lévén szabályszerűen alakítva: határozata megsemmisítendő volt. Eszerint az elsőbíróság újból tartozik elbírálni a beadott zárlati kérvényt, annak eredményéhez képest kell határozni a felfolyamodás költségének ki általi viselésének kérdésében is, amelynek összegét a felfolyamodási bíróság csak megállapította. (Bpesti ítélőtábla P. VI. 7031—1927—4. szám.)

72. A védjegy és a védjegyhez hasonló városi címer használata (motivum). Felperesek keresetüket arra alapították, hogy alperes 1928 január óta olyan venyigemetsző ollókat hoz forgalomba, amelyeken egy ágaskodó kecske rajza látható, felette a magyar koronával, holott felperesek az általuk gyártott ollókon ugyanazt az ábrát korona nélkül már 1925 óta használják; minthogy az ő ollóik mint kecskeollók kerülnek forgalomba és a kecske ábráról ennél a cíknél a forgalomban általában az ő vállalatukat szokták felismerni, felperesek az 1923. évi V. tc. 9. §-a alapján az üzleti verseny tisztességébe ütköző ezen utánzás abbanhagyására kérték alperest kötelezni. A két kecske szembeszökően hasonló egymáshoz, mind a kettő két hátsó lábával több halomból álló rajzból kiemelkedve ágaskodó kecskét ábrázol, úgyhogy az összetéveszhetőség lehetősége kétségtelen, mert a vevőközönség figyelme csupán az ábra lényeges részére terjed ki, vagyis magára a kecskére és nem terjed ki a kecskét körülfogó keretre, amely a felperesek ábráján négyzetes, az alperes ellenben címerszerű, árnyékolt és magyar koronával ellátott. Minthogy pedig alperes későbbben jelent meg a piacon olyan jellegzetes ábrával ellátott ollóival, amelyeket a felperesek már régebb idő óta használnak és minthogy az alak és tartalmi valódiságuk tekintetében nem tagadott B—L/. alatti okiratok alapján azt is meg kellett állapítani több neves vas- és szerszámkereskedő cég egyöntetű nyilatkozatából, hogy a kereskedelmi forgalomban a kecske ábrával ellátott venyigemetsző ollót a felperesek árujaként ismerik, hogy tehát alperes oly jellegzetes külsőben hozza forgalomba az árut, illetőleg azon oly ismertetőjelet, rajzot használ, amelyről a forgalomban a felperesek vállalatát szokták felismerni, a Tvt. 9. §-ának világos tilalma folytán kötelezni kellett alperest arra, hogy hagyja abba az ollókon az utánzást, jelesül a kecskét ábrázoló rajz használatát és ezen árujának e rajzzal való forgalombahozatalát. Hogy alperes a kecskét azért használja, mert Kecskemét város tanácsa neki a városi címer használatát megengedte, abban pedig az ágaskodó kecske benne van, a tisztességtelen verseny szempontjából közömbös, mert bár alperesnek, mint kecskeméti polgárnak, kétségtelen jogában állott a városi címer használatának megszerzése, az üzleti verseny tisztessége szempontjából nem jön figyelembe az, hogy az abba beleütköző cselekménynek vagy eljárásnak mi a forrása, a kereskedőnek mindentől függetlenül elhatározása-e, avagy hatósági engedéllyel alátámasztott cselekménye, hanem a tisztességtelen verseny szempontjából csupán az az egyedüli körülmény döntő, hogy a cselekmény a Tvt. valamelyik rendelkezésébe ütközik-e és mielőtt az utóbbi eset fenforog, mint a jelenben, az feltétlenül abbanhagyandónak minősítendő. — Az alperes eljárásába belejátszik tehát az a tény, hogy alperes a 12/. alatti engedéllyel megszerezte Kecskemét városától a címer használatának jogát a venyigeollókra és a címerben az ágaskodó kecske benne van. Ehhez alperesnek a már előadottak szerint joga lévén, a címernek, mint olyanak használatától eltiltható nem volt, mivel az egyedül alperes és Kecskemét város tanácsa közötti jogviszonyra tartozik. Ámde a verseny tisztessége szempontjából a piacon a kecske-ábrás ollókkal a felperes után megjelenő alperes nem használhatja a címet olyképpen, hogy azzal felperes érdekét sértse és minthogy nyilván sérti, a rendelkező részben foglaltak szerint arra kellett alperest kötelezni, hogy ollóin a kecske-ábra alkalmazását és azoknak ezzel az ábrával való forgalombahozatalát hagyja abba, egyszersmind az id. törvény 10. § 3. pontja alapján arra is kötelezendő volt az alperes, hogy a tulajdonában meglévő árukról a megtévesztő ábrát távolítsa el. (Vb. 10.024—1928.) Mi sem állja útját azonban annak, hogy alperes a városi címet, amelyet jogosan használt, továbbra is ne alkalmazza. Ennek a használatnak azonban oly módon kell történnie, hogy a címer ne legyen egyedüli árujegye (védjegye) áruinak. (Pld. védjegyben, üzleti nyomtatványokon mint mellékmotivum.)

MÜLLER TESTVÉREK

VEGYÉSZETI GYÁR R.-T.
VI, LEHEL UCCA 27-29

Szavatosságot
vállal az általa gyártott

ANTRACEN

író-, másoló- és színes tintáinak
elsőrendű minőségéért

**Minden üzletben
kaphatók!**

VILÁGHIRŰEK A
KLEIN-FÉLE:
ORIENT RÓZSA, KÁRPÁTI IBOLYA

ÉS A

SCHÖN-FÉLE:

„GIANT” SZAPPANOK

Kiváló az új típusú

„ODONTINE”

F O G P A S Z T A

HUNYADI JÁNOS

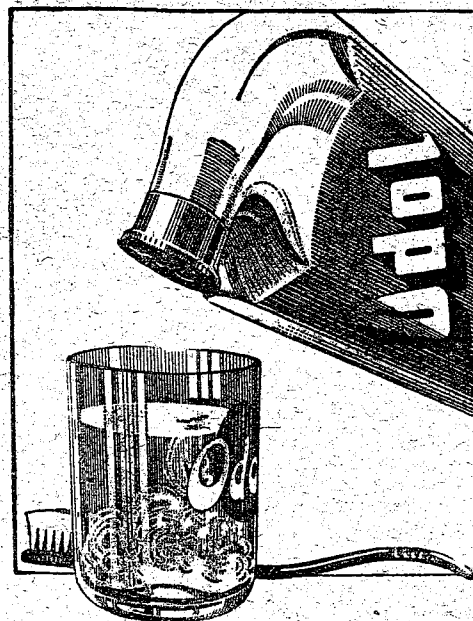
Világhírű természetes keserűvíz!

A világ orvosi tekintélyei által ajánlva. Több mint 60 éve egyenlő összetételben kerül a világ minden részében forgalomba. Kiváló gyógyhatású a végbél fájdalmas betegségeinél, székrekedésnél, aranyeres bántalmaknál, vérkeringési zavaroknál, érlelmeszesedésnél. Vértóulás, rheuma, köszvény ellen. A gyomor-, bél-, máj- és epekö-betegségeknél. Elő- és utókezelésre a marienbad-i vagy karlsbad-i kúránál. Emésztési zavarokat és étvágytalanságot rövidesen helyrehozza.

Rendes adag: reggel éhgyomorra egy pohárral tele, lehetőleg langyosan

Tulajdonos: Saxlehner András, Budapest

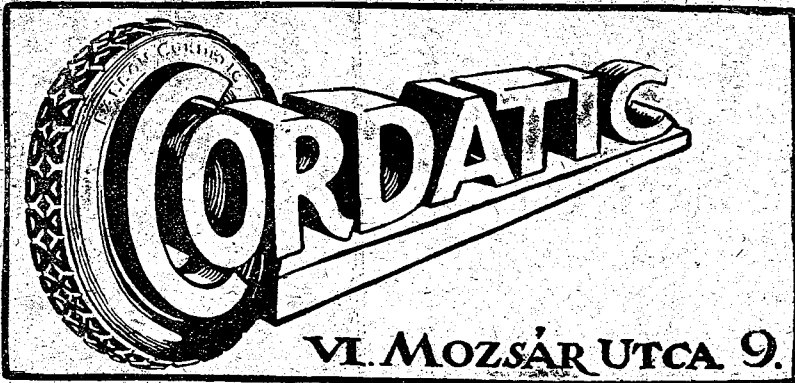

Az egész világ szájvize

Odol-Compagnie A.G.

VEZÉRKÉPVISELETE

BUDAPEST, IV. MUZEUM-KÖRUT 31.

CORDATIC
VI. MOZSÁR UTCA 9.

Stollwerck Testvérek Rt.

- CSOKOLÁDÉ ●
- BONBON ●
- KARAMELLA ●

Calderoni és Társa
Budapest, V, Vörösmarty tér 1 (Haas palota)

Látcsövek, lorgnettek, szemüvegek és orrcsüptetők a legfinomabb kivitelben. Zeiss, Punktal- és Ultrasin-üvegek
Fényképészeti cikkek

Alapítva: 1819. év ✪ Telefon: L. 973-26

Salicylsav-Chinoin

legkönnyebb, legjobb, legolcsóbb. Minden tekintetben kiállja a külföldi készítményekkel a versenyt.

TÖRLEY PEZSGŐ

Meinl-kávé

Mauls

Dreher Csokoládé

PALOTÁTÓL-KUNYHÓIG

DIANA SÖSBORSZESZ

A Nektár gyógytápsör

alkoholtartalomban szegény, de extractban annál dúsabb. Üdít, de nem bódít. Orvosok ajánlják. Megrendelhető a

Fővárosi Sörfőző R.-T.-nál

Kőbányán. Gyártelep: X, Maglódi u. 47.
Telefon: József 463-89. szám — és a
Városi raktárnál VIII, Tavaszmező ucca 7
☉☉ Telefon: József 463-83. szám ☉☉